

POŚWIADCZENIE NOTARIALNE LISTU PRZEWOZOWEGO

DATA PRZESŁANIA: 15.11.2017, DATA AKCEPTACJI: 27.03.2018, KOD JEL: K15

Rafał Wrzecionek

Katedra Prawa Cywilnego, Postępowania Cywilnego i Komparatystyki Prawa Prywatnego,
Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra
e-mail: rafal.wrzecionek@wrzecionek.com.pl

STRESZCZENIE

List przewozowy stanowi dowód zawarcia umowy, w tym ustalonych przez strony warunków oraz przyjęcia towaru przez przewoźnika. W związku z tym, że konwencja z 1 maja 1956 roku o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (Dz.U. 1962, nr 49, poz. 238, z późn. zm.) nie wprowadza obowiązku wystawiania odrębnych listów do każdego pojazdu, rodzaju czy partii towaru, może pojawić się potrzeba sporządzenia uwierzytelnionej kopii tego dokumentu. Do dokonania takiej czynności uprawniony jest notariusz, który w ramach swoich uprawnień działa jako osoba zaufania publicznego. Aby jednak mógł tego dokonać, niezbędne jest zapoznanie się z oryginałem dokumentu (pisma), który ma być przedmiotem poświadczenia. Sprowadzenie tej czynności jedynie do mechanicznego działania notariusza podaje w wątpliwość zasadność jej istnienia w ramach kompetencji notariusza, który dokonując poświadczenia listu przewozowego, winien nie tylko zapoznać się z jego treścią, lecz także dokonać koniecznej weryfikacji w znaczeniu badania zgodności z prawem.

SŁOWA KLUCZOWE

list przewozowy, odpis listu przewozowego, czynność notarialna, poświadczenie notarialne, poświadczenie notarialne listu przewozowego

---

WPROWADZENIE

W przypadku braku przeciwnego dowodu list przewozowy w międzynarodowym transporcie drogowym – ten bowiem pozostaje przedmiotem poniższych rozważań – stanowi dowód zawarcia umowy, warunków umowy oraz przyjęcia towaru przez przewoźnika (Konwencja, 1956, art. 9, ust. 1). Jest on samodzielny dowodem na okoliczność zawarcia umowy przewozu wówczas, gdy został podpisany przez strony (nadawcę i przewoźnika). List przewozowy spełnia między innymi funkcję ochronną nie tylko bezpośrednich uczestników procesu przewozowego, lecz także tych, którzy nie są pierwotnymi stronami umowy przewozu. Konwencja nie wprowadza wymagań wystawiania odrębnych listów do każdego pojazdu, rodzaju czy partii towaru, przez co niekiedy

może pojawić się potrzeba sporządzenia poświadczenia zgodności jego kopii. Kompetencje w zakresie jego dokonania ustawodawca zasadniczo przekazał notariuszom, którzy przy jego dokonywaniu działają na podstawie przepisów zawartych w ustawie – Prawo o notariacie.

Celem niniejszego opracowania jest ukazanie wątpliwości interpretacyjnych związanych ze sporządzeniem przez notariusza czynności poświadczenia zgodności odpisu lub kopii z okazanym dokumentem, jakim jest list przewozowy. Poruszana problematyka nie pozostaje bez znaczenia dla praktyki. Przedsiębiorca stanąć może bowiem w obliczu konieczności przechowywania (w siedzibie przedstawiciela podatkowego) kopii notarialnie poświadczonych przez notariusza listów przewozowych (CMR) dla celów podatku od towarów i usług wraz z wystawionymi fakturami, aby móc zastosować 0% tego podatku z tytułu świadczenia usług transportu międzynarodowego.

LIST PRZEWOZOWY I JEGO FUNKCJE DOWODOWE I OCHRONNE

List przewozowy na gruncie konwencji stanowi dowód zawarcia umowy przewozu i ustalenia warunków takiej umowy (Konwencja, 1956, art. 4, art. 9, ust. 1). Zawiera on w swojej treści nie tylko szereg oświadczeń woli, lecz również oświadczeń wiedzy zamieszczonych zarówno w chwili zawierania umowy, jak i w trakcie realizacji transportu.

List przewozowy na gruncie konwencji obok funkcji legitymacyjnej, zabezpieczającej czy informacyjnej odgrywa przede wszystkim rolę dowodową i ochronną.

Funkcja dowodowa listu przewozowego obejmuje zawarcie umowy przewozu, jej treść, w tym warunki, jak również informację o przyjęciu towaru przez przewoźnika, opis stanu towaru i stanu jego opakowania. Treść listu obejmuje nadto wzmianki obrazujące przebieg przewozu, w tym w zakresie wydania towaru po przewozie (pokwitowanie, informacje dotyczące stanu towaru czy opis ewentualnych przyczyn zaistniałych szkód). Specyfika listu przewozowego sprawia, że poszczególne jego egzemplarze mogą mieć różną wartość dowodową. Działają tak może głównie przez wzgląd na okoliczności zaistniałe w trakcie samego przewozu (zob. szerzej: Górski, 1959, s. 82), bowiem w przeciwieństwie do wzmianek wpisywanych na etapie nadawania towaru do przewozu informacje zamieszczane w treści listu w trakcie transportu niekiedy nie będą znajdować się we wszystkich egzemplarzach listu przewozowego.

W praktyce jednak list przewozowy nie zawsze odzwierciedla wszystkie elementy treści umowy, a wielość jego egzemplarzy niekiedy może sugerować istnienie umowy przewozu między podmiotami, których w istocie nie łączy żaden stosunek prawny. Do takich wniosków może choćby prowadzić stan, gdy jako nadawca widnieje tak zwany załadowca, a w miejscu przewoźnika widnieje przewoźnik-podwykonawca, a osoby te podpisały dany list przewozowy.

Natomiast funkcja ochronna omawianego listu dotyczy przede wszystkim uczestników procesu przewozowego, którzy pierwotnie nie mają statusu strony umowy. Do tej kategorii zaliczamy między innymi kolejnych przewoźników przejmujących towar do dalszego jego transportu, którzy przejmując list przewozowy wraz z towarem, stają się *de facto* stroną umowy przewozu na warunkach określonych w treści listu (Konwencja, 1956, art. 34). List w tym przypadku precyzuje granice obowiązków danych przewoźników, pełniąc funkcję ochronną przed konsekwencjami zobowiązań zaciągniętych przez poprzedniego przewoźnika, które nie mają odzwierciedlenia w jego treści.

OBOWIĄZKI NOTARIUSZA SPORZĄDZAJĄCEGO POŚWIADCZENIE

Notariusz jest powołany do dokonywania czynności, którym strony są obowiązane nadać formę notarialną, co jest wyrazem tak zwanego przymusu notarialnego. Jego istnienie oznacza stan, w którym ustawodawca wprowadza konieczność zachowania dla określonej czynności prawnej jednej ze szczególnych jej pisemnych form, która dochodzi do skutku jedynie z udziałem notariusza. Nie zawsze jednak strony mają obowiązek zachowania formy notarialnej. Niekiedy mogą pragnąć jej nadania (Ustawa, 1991, art. 1), wówczas notariusz działa z tak zwanej woli stron.

Dokonując czynności notarialnej – niezależnie od tego, czy wskutek realizacji przymusu notarialnego, czy może wyłącznie z tak zwanej woli stron – w każdym przypadku notariusz działa jako osoba zaufania publicznego, korzystając z ochrony prawnej przysługującej funkcjonariuszom publicznym (Ustawa, 1991, art. 2, par. 1).

Wśród katalogu czynności notarialnych ustawodawca wymienia sporządzenie poświadczenia (Ustawa, 1991, art. 79, pkt 2), precyzując także jego rodzaje (Ustawa, 1991, art. 96). Notariusz poświadcza między innymi zgodność odpisu, wyciągu lub kopii z okazanym dokumentem (Ustawa, 1991, art. 96, pkt 2). Należy się zgodzić, że omawiana czynność zasadniczo polega na urzędowym zaświadczeniu o identyczności treści i formy tego, co mu okazano, z tym, co jest poświadczane (tak słusznie: Wyrok, 2017), a jej dokonanie przez notariusza nie powoduje powstania kolejnego dokumentu (oryginału), lecz jedynie poświadczoną kopii czy odpisu.

Jakie są w związku z tym obowiązki notariusza przy dokonywaniu tej czynności, w tym, czy ma on obowiązek weryfikacji okazanego mu do poświadczenia dokumentu i w jakim zakresie?

Należy z całą mocą podkreślić, że podstawą do dokonania przez notariusza omawianej czynności notarialnej jest okazanie mu oryginału dokumentu, który ma być przedmiotem poświadczenia. Notariusz winien zatem dokonać tej czynności za okazaniem mu dokumentu (w formie pisma) będącego oryginałem.

Do momentu wprowadzenia definicji legalnej pojęcia „dokument” w ustawie – Kodeks cywilny w powyższym zakresie nie zgłaszano wątpliwości. Obecnie ustawodawca winien podjąć działania w celu rozwiania wątpliwości, do powstania których przyczynił się, wprowadzając w art. 77³ ustawy – Kodeks cywilny definicję dokumentu oznaczającego nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jej treścią (niekoniecznie na piśmie).

Za niebezpieczny dla obrotu należy uznać stan zauważony przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 5 kwietnia 2017 roku, iż notariusz nie ma obowiązku weryfikacji, czy dokument objęty poświadczeniem stanowi oryginał rozumiany jako „egzemplarz pierwotny”, gdyż – zdaniem sądu – przedmiotem poświadczenia może być także kopia dokumentu bądź jego skan komputerowy.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że sprowadzenie poświadczenia odpisu czy kopii przez notariusza z okazanym dokumentem do wyłącznie mechanicznego i *de facto* bezrefleksyjnego działania podaje w wątpliwość zasadność istnienia tej czynności w ramach kompetencji notariusza jako wykwalifikowanego specjalisty od prawa. Przecież w takim ujęciu czynność ta w ogóle nie wymaga tego, aby osoba dokonująca poświadczenia posiadała wiedzę prawniczą.

Kompetencja sporządzania poświadczeń odpisów dokumentów została także nadana przez ustawodawcę między innymi radcom prawnym i adwokatom, którzy – w przeciwieństwie do notariuszy – czynności takiej mogą dokonać jednak w ograniczonym zakresie. Radca prawny ma

prawo sporządzania poświadczeń odpisów dokumentów za zgodność z okazanym oryginałem w zakresie określonym odrębnymi przepisami (Ustawa o radcach prawnych, 1982, art. 6, ust. 3). Tożsama regulacja odnosi się do adwokatów. Adwokat ma prawo sporządzania poświadczeń odpisów dokumentów za zgodność z okazanym oryginałem w zakresie określonym odrębnymi przepisami (Ustawa – Prawo o adwokaturze, 1982, art. 4, ust. 1b). Zbyt daleko idące stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w wyroku z 5 kwietnia 2017 roku, że notariusz nie ma obowiązku weryfikacji, czy dokument objęty poświadczeniem stanowi oryginał, a przedmiotem tej czynności może być także kopia dokumentu bądź jego skan komputerowy, prowadzi do wniosku, że poświadczenie dokonane przez radcę prawnego czy adwokata może okazać się w obrocie bardziej wiarygodnym dokumentem. Z treści przepisów kompetencyjnych wynika, że radcy prawnemu i adwokatowi do dokonania sporządzenia poświadczenia należy okazać oryginał dokumentu (Ustawa o radcach prawnych, 1982, art. 6, ust. 3; Ustawa – Prawo o adwokaturze, 1982, art. 4, ust. 1b). Taki stan prawny nie licowałby również z zasadniczymi celami, do których prawodawca powołał zwód notariusza, radcy prawnego czy adwokata. To przecież przede wszystkim notariusz jest powołany do dokonywania czynności notarialnych, w tym poświadczeń (Ustawa, 1991, art. 1, par. 1), zaś podstawowym zadaniem radców prawnych i adwokatów jest udzielanie pomocy prawnej, a poświadczenie pozostaje jednym z narzędzi prawidłowej realizacji tych zadań.

Na takim stanowisku pozostawały także organy podatkowe, wskazując w indywidualnych interpretacjach, że przepisy ustawy o podatku od towarów i usług nie zawierają nakazu ograniczenia się tylko i wyłącznie do oryginałów listów przewozowych, lecz zobowiązują do przedstawienia dowodu wykonania usługi transportu międzynarodowego. Organy słusznie w związku z tym wskazywały, że list przewozowy w wersji ksero potwierdzonej za zgodność z oryginałem przez notariusza spełnienia warunków określonych w art. 83 ustawy o podatku od towarów i usług niezbędny do zastosowania zerowej stawki procentowej podatku od towarów i usług z tytułu świadczenia usługi transportu międzynarodowego. Jako uzasadnienie swojego stanowiska wskazywały, iż w przypadku otrzymania przez notariusza kopii dokumentu nastąpiło wcześniejsze okazanie mu jego oryginału (szerzej np.: Interpretacja, 2008; Interpretacja, 2007; Interpretacja 2007).

Zastosowanie przez Sąd Najwyższy w wyroku z 5 kwietnia 2017 roku wyłącznie wykładni językowej art. 96 pkt 2 ustawy – Prawo o notariacie doprowadziło do niebezpiecznego dla obrotu wniosku, że notariusz, dokonując poświadczenia, nie ma obowiązku dokonać weryfikacji, czy dokument objęty poświadczeniem stanowi oryginał rozumiany jako „egzemplarz pierwotny” – chyba że wymagają tego okoliczności konkretnego przypadku. W poprzednim stanie prawnym, a więc przed wejściem w życie art. 77³ ustawy – Kodeks cywilny wprowadzającego legalną definicję dokumentu, na potrzebę takiej weryfikacji zwracał uwagę Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z 12 lutego 2007 roku, wskazując, że potwierdzenie zgodności kopii przedstawionego notariuszowi pisma z jego oryginałem jest potwierdzeniem faktu, że zapis na kopii zgodny jest z tym, co znajduje się na oryginale dokumentu. Do oryginału poświadczanego dokumentu (w formie pisma) odniósł się również Sąd Najwyższy w uchwale z 19 listopada 2010 roku.

Notariusz, dokonując czynności notarialnej, jest obowiązany czuwać nad należytym zabezpieczeniem praw i słusznym interesów stron oraz innych osób, dla których dokonywana czynność może powodować skutki prawne (Ustawa, 1991, art. 80, par. 2). Z powyższego wynika

więc konieczność dbania o bezpieczeństwo obrotu prawnego, które – co nie powinno ulegać żadnym wątpliwościom – może zostać zachwiane w sytuacji posługiwania się notarialnym poświadczeniem dokumentu okazanego notariuszowi do czynności poświadczenia jedynie w kopii.

W związku z tym konieczna jest rychła nowelizacja przepisów Prawa o notariacie w tym zakresie. Treść przepisu art. 96 pkt 2 ustawy – Prawo o notariacie istnieje od początku obowiązywania aktualnej regulacji prawa notarialnego, a więc od 1991 roku. Wówczas nie funkcjonowała definicja legalna pojęcia „dokument”, użytego także w powyższym przepisie Prawa o notariacie. Jego znaczenie pozostawało w związku z formą pisemną. Co prawda problematyka poświadczeń notarialnych w ogólności winna być rozważana właśnie w kontekście tej regulacji, niemniej jednak tematyka objęta niniejszym opracowaniem, a mianowicie notarialnym poświadczeniem listu przewozowego, dotyczy *de facto* w pewnym zakresie formy dokumentowej, o której mowa w art. 77² ustawy – Kodeks cywilny. Do jej zachowania (dokumentowej formy czynności prawnej) wystarcza złożenie oświadczenia woli w postaci dokumentu (w rozumieniu art. 77³ ustawy – Kodeks cywilny) w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie.

Jak wskazano powyżej, list przewozowy jest dowodem między innymi zawarcia umowy przewozu i ustalenia jej warunków (Konwencja, 1956, art. 4). Poprzez wzmianki w jego treści, które mogą być dokonywane nie zawsze przez strony zawierające umowę przewozu, list ten dokumentuje również sposób jej wykonywania. Mają one zróżnicowany charakter i mogą być wpisywane także później w stosunku do momentu, w którym dany list został wystawiony, z tym że taka okoliczność – ze względu na uniknięcie niejasności rzutuujących na ich ocenę – winna być zaznaczona w treści listu przewozowego. Są to oświadczenia woli bądź oświadczenia wiedzy. W praktyce częste trudności powoduje jednak identyfikacja autorów poczynionych wzmianek, co jest niezbędne w celu ustalenia ich umocowania szczególnie w aspekcie ich skutków. Do złożenia oświadczeń wiedzy w treści listu przewozowego zasadniczo nie jest konieczne pełnomocnictwo (Konwencja, 1956, art. 8, ust. 2), przy czym takie oświadczenie złożone przez pracowników przewoźnika czy inne osoby, do których usług przewoźnik się odwołuje w celu wykonania przewozu, wywołują skutki wobec przewoźnika (Konwencja, 1956, art. 3).

Zasadniczą kwestią pozostaje ustalenie, czy dany dokument jest listem przewozowym. Konwencja wymienia w treści art. 6 ust. 1 jedynie wzmianki, jakie powinny się znaleźć w jego treści. Jak słusznie wskazuje K. Wesołowski (2013, s. 152), za list przewozowy można uznać tylko taki dokument, z którego chociażby w sposób dorozumiany wynika, że przewoźnik potwierdził w nim przyjęcie towaru do przewozu.

Ustalenia w powyższym zakresie są niezbędne, bowiem notariusz powinien mieć świadomość przedmiotu dokonywanego poświadczenia. Jest ona niezbędna w celu podjęcia przez niego decyzji w zakresie dopuszczalności dokonania żądanej czynności notarialnej. Zapoznanie się przez notariusza z treścią okazanego do czynności sporządzenia poświadczenia oryginału dokumentu (w formie pisma) jest warunkiem prawidłowego wykonania obowiązku wynikającego z art. 80 § 2 i 3 ustawy – Prawo o notariacie. Chodzi więc nie tylko o konieczność czuwania nad należytych zabezpieczeniem praw i słusznych interesów stron danej czynności czy innych osób, dla których może ona powodować skutki prawne, ale także o udzielenie odpowiednich wyjaśnień dotyczących dokonywanej czynności notarialnej.

Zgodzić się należy z twierdzeniem A. Oleszko (2012, s. 575), iż nie ma obowiązku badania doniosłości prawnej okazanego notariuszowi do poświadczenia dokumentu. Dyskusyjny pozo-

staje jednak zakres jego kompetencji w przypadku stwierdzenia, że dokument ten przedstawia treść sprzeczną z prawem.

Wyniki analizy orzecznictwa w tym przedmiocie wzbudzają niepokój. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do uchwały z 19 listopada 2010 roku stwierdził, że przy dokonywaniu omawianej czynności rzeczą i obowiązkiem notariusza jest wyłącznie poświadczenie, bez obowiązku zapoznawania się z treścią dokumentu, a kontrola notariusza ogranicza się w tym przypadku jedynie do badania zgodności odpisu (wyciągu, kopii) z oryginałem. W innym orzeczeniu Sąd Najwyższy wskazuje, że notariusz, poświadczając zgodność kopii, nie weryfikuje prawidłowości wydania poświadczanego dokumentu ani zgodności z prawem (Wyrok, 2017).

Doktryna w tym zakresie także nie prezentuje zbieżnych poglądów. Niektórzy jej przedstawiciele (np. Oleszko, 2012, s. 580) twierdzą, jakoby notariusz, sporządzając poświadczenie, nie miał obowiązku badania zgodności jego treści z prawem. Inni są zaś odmiennego zdania (np. Bystrzycka, 2006). Z jednej strony A. Oleszko (2012, s. 576) wskazuje na obowiązek notariusza odmowy dokonania czynności notarialnej wynikający z art. 81 ustawy – Prawo o notariacie w przypadku stwierdzenia, że przedłożony do jego czynności oryginał dokumentu zawiera znaczące (oczywiste) braki formalne przewidziane dla danego dokumentu, w innym zaś miejscu autor ten twierdzi, że w gestii notariusza sporządzającego poświadczenie nie leży badanie zgodności jego treści z prawem (Oleszko, 2012, s. 580).

Należy stanowczo opowiedzieć się za koniecznością weryfikacji przez notariusza dokumentu przedkładanego do czynności jego poświadczenia. Nie powinno ulegać żadnym wątpliwościom, że notariusz, dokonując czynności poświadczenia zgodności kopii z okazanym oryginałem listu przewozowego, winien po zapoznaniu się z jego treścią dokonać jego weryfikacji w znaczeniu badania jego zgodności z prawem.

Zwolennicy przeciwnego poglądu w swoich rozważaniach całkowicie pomijają znaczenie przepisów zamieszczonych w dziale II. *Czynności notarialne*, rozdziale 1. *Przepisy ogólne* oraz w rozdziale 2. *Tryb dokonywania czynności notarialnych* ustawy – Prawo o notariacie, nakładających na notariusza szereg obowiązków właściwych dla każdej czynności notarialnej, a nie jedynie tych sporządzonych w formie aktu notarialnego. Regulacje te dotyczą m.in. obowiązku zabezpieczenia praw i słusnych interesów stron czynności notarialnej (Ustawa, 1991, art. 80, par. 2), obowiązku informacyjnego (Ustawa, 1991, art. 80, par. 3), odmowy dokonania czynności (Ustawa, 1991, art. 81) czy wyłączenia się notariusza od dokonywania czynności notarialnej (Ustawa, 1991, art. 84). Te oraz inne ogólne obowiązki notariusza gwarantują pewność i bezpieczeństwo obrotu, a ich zastosowanie eliminuje błędne wnioski, jakoby funkcjonujące w obrocie poświadczane dokumenty (w formie pisma) nie musiałyby być sporządzone po okazaniu ich oryginałów oraz dokonaniu weryfikacji przez notariusza dokonującego czynności. Brak ich oceny mógłby skutkować istnieniem w obrocie choćby poświadczeń notarialnych stanowiących *de facto* nieuprawnione zwielokrotnienie utworu naukowego, kartograficznego czy architektoniczno-urbanistycznego, który może być wyrażony np. słowem czy znakami graficznymi (Ustawa, 1994, art. 1, ust. 2).

W tym właśnie niebezpiecznym kierunku zmiernie dowodzący, jakoby notariusz przy dokonywaniu omawianej czynności poświadczenia kopii (odpisu) z okazanym dokumentem nie miał obowiązku zapoznawania się z jego treścią, a jego kontrola ograniczała się jedynie do badania zgodności odpisu (kopii) z okazanym dokumentem.

PODSUMOWANIE

Należy podkreślić doniosłość czynności dokonywanej przez notariusza, jaką jest poświadczenie zgodności kopii z okazanym dokumentem (listem przewozowym), w obrocie.

Obecnie ustawodawca winien podjąć działania w celu rozwiania wątpliwości, do powstania których przyczynił się, wprowadzając w art. 77³ ustawy – Kodeks cywilny definicję dokumentu oznaczającego nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jej treścią (niekoniecznie na piśmie).

Notariusz dokonujący tej czynności – jako osoba zaufania publicznego – dbając o pewność i bezpieczeństwo obrotu, winien dołożyć wszelkich starań, aby eliminować ewentualne niekorzystne jej skutki wynikające z urzędowego powielania dokumentu między innymi poprzez żądanie okazania oryginału pisma będącego przedmiotem czynności czy dokonywanie stosownych pouczeń w treści sporządzanych klauzul poświadczeniowych.

Ustawodawca powinien wykazać się rychłą ingerencją zmierzającą do wyeliminowania rozbieżności interpretacyjnych przepisu art. 96 pkt 2 ustawy – Prawo o notariacie w kontekście zmian wprowadzonych art. 77³ ustawy – Kodeks cywilny.

LITERATURA

- Bystrzycka, Z. (2006). Poświadczenia w praktyce notarialnej. W: R. Szytk (red.), *III Kongres Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej. Referaty i Opracowania* (s. 65–69). Warszawa–Kluczbork: Wydawnictwo Stowarzyszenia Notariuszy RP.
- Górski, W. (1959). *List przewozowy*. Poznań: Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk.
- Interpretacja indywidualna z 12.09.2007, IP-PP2-443-117/07-2/BM, Legalis.
- Interpretacja indywidualna z 12.09.2007, IP-PP2-443-57/07-2/BM, Legalis.
- Interpretacja indywidualna z 28.04.2008, PT2/068/KIP10/708/EPT/07/PK344, Legalis.
- Konwencja z 19.05.1956 o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów. Dz.U. 1962, nr 49, poz. 238, z późn. zm.
- Oleszko, A. (2012). *Prawo o notariacie. Komentarz*. Cz. II, t. 2. Warszawa: LexisNexis.
- Szytk, R. (red.) (2012). *III Kongres Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej. Referaty i Opracowania*. Warszawa–Kluczbork: Wydawnictwo Stowarzyszenia Notariuszy RP.
- Uchwała Sądu Najwyższego z 19.11.2010. III CZP 82/10. OSNC 2011/6/62.
- Ustawa z 23.04.1964 Kodeks cywilny. Dz.U. 2017, poz. 459, z późn. zm.
- Ustawa z 26.05.1982 – Prawo o adwokaturze. Dz.U. 2016, poz. 1999, z późn. zm.
- Ustawa z 6.07.1982 o radcach prawnych. Dz.U. 2017, poz. 1870, z późn. zm.
- Ustawa z 14.02.1991 – Prawo o notariacie. Dz.U. 2016, poz. 1796, z późn. zm.
- Ustawa z 4.02.1994 o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Dz.U. 2017, poz. 880, z późn. zm.
- Ustawa z 11.03.2004 o podatku od towarów i usług. Dz.U. 2017, poz. 1221, z późn. zm.
- Wesołowski, K. (2013). *Umowa międzynarodowego przewozu drogowego towarów na podstawie CMR*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Wyrok Sądu Najwyższego z 5.04.2017. II CSK 318/16. Legalis nr 1618087
- Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z 12.02.2007. I SA/GI 1512/06. Legalis nr 109406.

NOTARY CERTIFIED COPIES OF CONSIGNMENT NOTES

ABSTRACT

A consignment note constitutes proof of the contract, including the agreed terms and acceptance of the goods by the carrier. Since the Convention does not require the issuance of separate letters to each vehicle, type or lot, it may be necessary for the Notary Public to make a certified copy of the document. To do so, a notary public is entitled to act as a public trustee under his or her authority. However, to be able to do so, it is necessary to consult the original document which is to be certified (in writing). Bringing attestation only to the mechanical operation of a notary casts doubt on the validity of the existence of this activity within his competence as a lawyer. The Notary, when certifying the consignment note, should not only read the contents of the consignment note, but also verify it in the sense of examining its compliance with the law.

KEYWORDS

consignment note, notarial acts

Translated by Marcin Wilczek